

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

2016/2017 ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) උපාධි - 4000 ස්ථලය
පළමු සමාසික පරීක්ෂණය - 2017 ඔක්තෝබර්/නොවැම්බර්

ECN 41633 / STS 41633 – ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය

ප්‍රශ්න හයකට (06) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න
(ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට අවසර ඇත.)

කාලය : පැය 03

01. (i) ව්‍යාපෘතියක් යනු කුමක් දැයි නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 03)
- (ii) ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවෙකුගේ කාර්යභාරය සාර්ථකත්වය සඳහා ව්‍යාපෘති චක්‍රය දෙස ඔහුගේ අවධානය යොමු කිරීම ඉතාමත් වැදගත් වේ. එම ව්‍යාපෘති චක්‍රයේ ඇතුළත් පියවරයන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- (iii) ඉහත සඳහන් පියවරයන් රාජ්‍ය අංශය හෝ පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපෘති තීරණ ගැනීමේදී වැදගත් වන්නේ කෙසේද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

02. පහත දැක්වෙන්නේ A,B හා C නමු වූ ව්‍යාපෘති තුනක් සඳහා ඇස්තමේන්තු කරන ලද දත්ත වේ.

වර්ෂය	ශුද්ධ මූල්‍ය ප්‍රවාහ රුපියල්		
	A	B	C
0	-5000	-1500	-21000
1	-760	-240	-3000
2	500	100	3000
3	1000	300	5000
4	1000	800	5000
5	1800	800	7000
6	1900	800	10000
7	2000	-	10000
8	2000	-	-

(i) ඉහත දත්ත භාවිතා කොට 11% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම (NPV) ගණනය කර ඒ අනුව සාපේක්ෂව ලාභදායී ව්‍යාපෘතිය තෝරන්න.
(ලකුණු 03)

(ii) 12% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම (NPV) ගණනය කර ඒ අනුව සාපේක්ෂව ප්‍රශස්ත ව්‍යාපෘතිය තෝරන්න.
(ලකුණු 03)

(iii) A,B,C ව්‍යාපෘති සඳහා අභ්‍යන්තර ඉපයුම් අනුපාතික (IRR) ගණනය කොට ඒ අනුව වඩා ප්‍රශස්ත ව්‍යාපෘතිය තෝරන්න.
(ලකුණු 03)

(iv) ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම (NPV) හා අභ්‍යන්තර ඉපයුම් අනුපාතිකය (IRR) හි ප්‍රයෝජන සහ දුර්වලතා මොනවාද?
(ලකුණු 01)

03. “XY” යන කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘතිය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක් සඳහා සැලසුම් කොට ඇත. එම ව්‍යාපෘතිය තුළින් හෙක්ටයාර් එකක් සංවර්ධනය කිරීමේ මූලික වියදම රු.50,000/= වන අතර එම ව්‍යාපෘතියේ ජීවි කාලය අවුරුදු 15 කි. මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වූ විට ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර් එකක ශුද්ධ ලැබීම් රු. 10,000/= කින් ඉහළ යයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය නොමැති විට මෙම ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර් එකක ශුද්ධ ලැබීම් රු.25,000/= ක ස්ථාවර මට්ටමක පවතියි. එය වසර 20 කට බලපායි.

(i) මෙම ව්‍යාපෘතිය මුළුමනින්ම අත්හැර දැමීමේදී ඇතිවන ආවස්ථික පිරිවැය 12% වාර්ෂික වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ගණනය කරන්න.
(ලකුණු 03)

(ii) මෙම ව්‍යාපෘතිය වසර දෙකක් පමා කර ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇතිවන ආවස්ථික පිරිවැය 12% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ගණනය කරන්න.
(ලකුණු 03)

(iii) එය වසර 5 ක් දක්වා පමාකර ක්‍රියාත්මක වූයේ නම් එහි ආවස්ථික පිරිවැය 12% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ ගණනය කරන්න.
(ලකුණු 03)

(iv) භූමිය මිලකරණයේදී යොදාගත යුතු කරුණු මොනවාද?
(ලකුණු 01)

04. (i) ව්‍යාපෘතියක අවධානම (Risk) හා අවිනිශ්චිතතාවය (Uncertainty) නිර්වචනය කරන්න.

(ලකුණු 02)

(ii) අවධානම හඳුනා ගැනීමේ ශිල්ප ක්‍රමයක් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 03)

(iii) පහත දැක්වෙන්නේ “AAA” නැමැති සමාගම රුපියල් මිලියන 50 ක මූලික ආයෝජනයක් දරා ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ව්‍යාපෘතියකට අදාළ තොරතුරු වේ.

කාල පරිච්ඡේදය	ශුද්ධ ආදායම රු.මිලියන	සම්භාවිතාව
I	15	0.2
	20	0.3
	25	0.5
II	50	0.3
	75	0.3
	100	0.4

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 10% ලෙස සලකා විචලන සංගුණකය ඇසුරෙන් අවධානම පිළිබඳව ඔබගේ නිගමනය ලබා දෙන්න.

(ලකුණු 05)

05. පහත දැක්වෙන්නේ “AX” නැමැති ව්‍යාපෘතියට අදාළ දත්ත වේ.

ක්‍රියාවලිය	පූර්ව ක්‍රියාවලිය	අපේක්ෂිත කාලය සති	සතියක පිරිවැය රු.“000”
A	-	6	250
B	-	2	600
C	A	3	900
D	A	5	150
E	A	3	250
F	C	2	900
G	D	3	1000
H	B,E	4	250
I	H	2	500
J	F,G,I	5	150

(i) ඉහත ව්‍යාපෘතියට අදාළ ජාලය ඇඳ අවධි මාවත සොයා ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීමට අවශ්‍ය වන අපේක්ෂිත කාලය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(ii) ව්‍යාපෘතිය අප්‍රමාදව පටන් ගෙන අප්‍රමාදව අවසන් කරන්නේ නම් ඒ ඒ සතිය තුළ අවශ්‍ය වන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(iii) ව්‍යාපෘතිය ප්‍රමාදව පටන් ගෙන ප්‍රමාදව අවසන් කරන්නේ නම් ඒ ඒ සතිය තුළ අවශ්‍ය වන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(iv) ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමට අවශ්‍ය මුළු පිරිවැය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 01)

06. ව්‍යාපෘතියකට අදාළ දත්ත පහත වගුවේ දී ඇත.

ක්‍රියාවලිය	පූර්ව ක්‍රියාවලිය	කාලය සති		පිරිවැය රුපියල්	
		සාමාන්‍ය	කඩිනම්	සාමාන්‍ය	කඩිනම්
A	-	10	7	100,000	130,000
B	A,D	8	6	90,000	100,000
C	-	7	5	75,000	105,000
D	C	5	3	60,000	80,000
E	C	6	5	80,000	95,000
F	B,E	4	2	70,000	110,000

(i) ව්‍යාපෘති ජාලය ඇඳ අවධි මාවත සොයන්න.

(ලකුණු 02)

(ii) ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත කාලය සොයන්න.

(ලකුණු 02)

(iii) සාමාන්‍ය කාලයට අනුව ව්‍යාපෘතියේ මුළු පිරිවැය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 02)

(iv) ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණයෙන්ම කඩිනම් කළේ නම් එහි අපේක්ෂිත කාලය හා ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 04)

07. වෙළෙඳපොළ හා ඉල්ලුම් විශ්ලේෂණය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය ඉතා වැදගත් අංගයකි.

(i) ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවෙකුගේ දෘෂ්ටියෙන් එහි ඇතුළත් විය යුතු මූලික කරුණු සැකෙවින් පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 05)

(ii) එය ප්‍රායෝගිකව ව්‍යාපෘතියක් සාර්ථක කර ගැනීමට ඉවහල් වන්නේ කෙසේ දැයි පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 05)

08. පහත සඳහන් මාතෘකා වලින් පහකට (05) කෙටි සටහන් ලියන්න.

- i. විෂය පථය කළමනාකරණය
- ii. ව්‍යාපෘති ගුණත්ව කළමනාකරණය
- iii. මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- iv. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණයේදී ජාල විශ්ලේෂණයේ වැදගත්කම
- v. රජය විසින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැදගත්කම
- vi. තාක්ෂණික විශ්ලේෂණය

(ලකුණු 2 x 5 = 10)

@@@@@@

Discount factors: Present value of \$1 to be received after t years $1/(1+r)^t$.

		Interest Rate per Year													
	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	11%	12%	13%	14%	15%
1	.990	.980	.971	.962	.952	.943	.935	.926	.917	.909	.901	.893	.885	.877	.870
2	.980	.961	.943	.925	.907	.890	.873	.857	.842	.826	.812	.797	.783	.769	.756
3	.971	.942	.915	.889	.864	.840	.816	.794	.772	.751	.731	.712	.693	.675	.658
4	.961	.924	.888	.855	.823	.792	.763	.735	.708	.683	.659	.636	.613	.592	.572
5	.951	.906	.863	.822	.784	.747	.713	.681	.650	.621	.593	.567	.543	.519	.497
6	.942	.888	.837	.790	.746	.705	.666	.630	.596	.564	.535	.507	.480	.456	.432
7	.933	.871	.813	.760	.711	.665	.623	.583	.547	.513	.482	.452	.425	.400	.376
8	.923	.853	.789	.731	.677	.627	.582	.540	.502	.467	.434	.404	.376	.351	.327
9	.914	.837	.766	.703	.645	.592	.544	.500	.460	.424	.391	.361	.333	.308	.284
10	.905	.820	.744	.676	.614	.558	.508	.463	.422	.386	.352	.322	.295	.270	.247
11	.896	.804	.722	.650	.585	.527	.475	.429	.388	.350	.317	.287	.261	.237	.215
12	.887	.788	.701	.625	.557	.497	.444	.397	.356	.319	.286	.257	.231	.208	.187
13	.879	.773	.681	.601	.530	.469	.415	.368	.326	.290	.258	.229	.204	.182	.163
14	.870	.758	.661	.577	.505	.442	.388	.340	.299	.263	.232	.205	.181	.160	.141
15	.861	.743	.642	.555	.481	.417	.362	.315	.275	.239	.209	.183	.160	.140	.123
16	.853	.728	.623	.534	.458	.394	.339	.292	.252	.218	.188	.163	.141	.123	.107
17	.844	.714	.605	.513	.436	.371	.317	.270	.231	.198	.170	.146	.125	.108	.093
18	.836	.700	.587	.494	.416	.350	.296	.250	.212	.180	.153	.130	.111	.095	.081
19	.828	.686	.570	.475	.396	.331	.277	.232	.194	.164	.138	.116	.098	.083	.070
20	.820	.673	.554	.456	.377	.312	.258	.215	.178	.149	.124	.104	.087	.073	.061

Discount factors: Present value of \$1 to be received after t years $1/(1+r)^t$.

Interest Rate per Year

	16%	17%	18%	19%	20%	21%	22%	23%	24%	25%	26%	27%	28%	29%	30%
1	.862	.855	.847	.840	.833	.826	.820	.813	.806	.800	.794	.787	.781	.775	.769
2	.743	.731	.718	.706	.694	.683	.672	.661	.650	.640	.630	.620	.610	.601	.592
3	.641	.624	.609	.593	.579	.564	.551	.537	.524	.512	.500	.488	.477	.466	.455
4	.552	.534	.516	.499	.482	.467	.451	.437	.423	.410	.397	.384	.373	.361	.350
5	.476	.456	.437	.419	.402	.386	.370	.355	.341	.328	.315	.303	.291	.280	.269
6	.410	.390	.370	.352	.335	.319	.303	.289	.275	.262	.250	.238	.227	.217	.207
7	.354	.333	.314	.296	.279	.263	.249	.235	.222	.210	.198	.188	.178	.168	.159
8	.305	.285	.266	.249	.233	.218	.204	.191	.179	.168	.157	.148	.139	.130	.123
9	.263	.243	.225	.209	.194	.180	.167	.155	.144	.134	.125	.116	.108	.101	.094
10	.227	.208	.191	.176	.162	.149	.137	.126	.116	.107	.099	.092	.085	.078	.073
11	.195	.178	.162	.148	.135	.123	.112	.103	.094	.086	.079	.072	.066	.061	.056
12	.168	.152	.137	.124	.112	.102	.092	.083	.076	.069	.062	.057	.052	.047	.043
13	.145	.130	.116	.104	.093	.084	.075	.068	.061	.055	.050	.045	.040	.037	.033
14	.125	.111	.099	.088	.078	.069	.062	.055	.049	.044	.039	.035	.032	.028	.025
15	.108	.095	.084	.074	.065	.057	.051	.045	.040	.035	.031	.028	.025	.022	.020
16	.093	.081	.071	.062	.054	.047	.042	.036	.032	.028	.025	.022	.019	.017	.015
17	.080	.069	.060	.052	.045	.039	.034	.030	.026	.023	.020	.017	.015	.013	.012
18	.069	.059	.051	.044	.038	.032	.028	.024	.021	.018	.016	.014	.012	.010	.009
19	.060	.051	.043	.037	.031	.027	.023	.020	.017	.014	.012	.011	.009	.008	.007
20	.051	.043	.037	.031	.026	.022	.019	.016	.014	.012	.010	.008	.007	.006	.005